

RAADSBERICHT

Informatie van het college van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad

Nummer : 2012- 15
Datum : 24 juli 2012
Onderwerp : Stichting openbaar onderwijs Baasis
Bijlagen :

Door middel van deze memo informeren wij u over een aantal ontwikkelingen bij Stichting openbaar onderwijs Baasis. Op basis van art. 23 van de grondwet wordt in elke gemeente van overheidswege voldoende openbaar algemeen vormend lager onderwijs gegeven in een genoegzaam aantal openbare scholen. In onze gemeente wordt deze taak uitgevoerd door stichting openbaar onderwijs Baasis. Op het moment dat stichting Baasis ernstig in gebreke blijft, is de gemeente verantwoordelijk. Vanuit deze verantwoordelijkheid is het dat wij u deze informatie sturen.

Coördinatieplatform raadsbevoegdheden Haren en Tynaarlo

Bij de oprichting van stichting Baasis is in artikel 21 van de statuten vastgelegd dat stichting openbaar onderwijs Baasis een coördinatieplatform raadsbevoegdheden kent. Het coördinatieplatform bereidt de besluitvorming van de raad voor ten aanzien van een viertal punten. Het coördinatieplatform bepaalt zijn eigen werkwijze. In het coördinatieplatform van 10 juli jl. zijn wij door het bestuur van stichting Baasis geïnformeerd over financiële en personele ontwikkelingen. Wij hebben inmiddels ook de door het bestuur vastgestelde jaarrekening 2011 ontvangen en wij zullen in oktober hier bij u op terugkomen. Wij hechten er echter aan u, als toezichthouder, op dit moment op de hoogte te brengen van een aantal belangrijke ontwikkelingen.

Concept jaarrekening 2011

Stichting Baasis heeft meer lasten dan baten, deels incidenteel, maar ook deels structureel. Dit heeft in 2011 geleid tot een negatief resultaat van ca € 1 miljoen waardoor de reserve is geslonken van 3,8 miljoen naar 2,8 miljoen. Dit is deels veroorzaakt door de aangekondigde extra investering in het kwaliteitsverbetertraject en door de inhuur van externen. Verder zijn de krimp van het aantal leerlingen, teveel formatie en onvoldoende beheersing van een aantal exploitatielasten (gas, water, schoonmaak) hiervan de oorzaak. De jaarrekening is, nu de accountantscontrole heeft plaatsgevonden, door het bestuur opgesteld en wordt aangeboden aan de gemeenteraad.

Meerjarenbegroting

Aan stichting Baasis is gevraagd om voor 1 juli een meerjarenbegroting aan te leveren. Stichting Baasis heeft nu aangegeven dat het op dit moment niet mogelijk is een meerjarenbegroting te presenteren met de realiteitswaarde van een haalbaar plan met bezuinigen en taakstellingen, zodat de begroting minimaal neutraal is. De planning is dat een reële meerjarenbegroting na gesprekken met schooldirecteuren en vakbonden in het najaar van 2012 kan worden opgeleverd.

Financiële consequenties

Wij zijn erg verrast door het forse tekort in de jaarrekening en door het deels structurele karakter hiervan, temeer omdat in de begroting 2011 en in de begroting 2012 (aangeboden in voorjaar 2012 en gebaseerd op inzichten van Stichting Baasis over 2011) geen melding van werd gemaakt. Het huidige vermogen van Stichting Baasis, afgezet tegen de norm die als bufferfunctie wordt gehanteerd, is nu niet voldoende. Hoewel wij positief zijn over de inspanningen die hebben geleid tot een verbetering van het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van de (zeer) zwakke scholen, maken wij ons zorgen over de financiële stand van zaken.

Stichting Baasis heeft inmiddels een aantal maatregelen in gang gezet om niet verder in te teren op de reserves. In 2012 zullen deze maatregelen echter maar een beperkt effect hebben. Er is tijd nodig om de maatregelen, met name in de personele sfeer, te effectueren. Dat betekent dat in 2012 de reserves verder af zullen nemen. Met de huidige inzichten denken wij dat dit rond een bedrag van nog eens € 1 – 1,5 miljoen zal zijn. Het effect van dit resultaat zal leiden tot een verdere daling van het eigen vermogen van € 2,8 mln. naar € 1,3 - 1,8 miljoen. In 2013 moeten de maatregelen ertoe leiden dat de begroting weer neutraal is.

Personele consequenties

Stichting Baasis blijkt op dit moment 22 fte meer in dienst te hebben dan kan worden bekostigd. Reden hiervoor is het niet tijdig anticiperen op de daling van het aantal leerlingen en de vaste aanstelling van een aantal personeelsleden op additionele financiële middelen. Voor de directeur was dit reden om in acuut overleg te treden met de vakorganisaties. Hiermee is afgesproken dat vooralsnog wordt ingestoken op vrijwillig vertrek van 12 fte. De overige 10 fte kunnen worden ingezet in de vervangingspool en worden daarmee vergoed door het vervangingsfonds. Op 1 januari 2013 wordt bekeken of deze maatregelen het gewenste effect gaan sorteren, anders kan binnen de afspraken met de vakorganisaties tot aangewezen ontslag over worden gegaan. De eerste signalen die wij in het coördinatieplatform op 10 juli hebben ontvangen zijn dat er vanuit het onderwijsveld belangstelling is om aan vrijwillig vertrek mee te werken.

Voorgaand traject

Wij kunnen ons voorstellen dat u zich afvraagt waarom deze informatie nu pas bekend is geworden, temeer omdat u in oktober 2011 de jaarrekening 2010 heeft goedgekeurd, in mei 2011 de begroting 2011 en in april 2012 de begroting 2012. Uit deze documenten was niet af te leiden dat stichting Baasis financieel gezien in deze mate in onbalans was en dat er met de benoemde taakstelling op personeelsgebied en het natuurlijk verloop onvoldoende werd geanticipeerd op ontwikkelingen. Op dit moment hebben wij hierin nog onvoldoende inzicht, om u daar een goed onderbouwd antwoord op te kunnen geven. Wij hebben het bestuur van Stichting Baasis formeel om een analyse gevraagd. Wij zullen met de informatie daarover bij u als gemeenteraad terugkomen.

Vervolg

Het is duidelijk dat het vermogen van Stichting Baasis afneemt. Het coördinatieplatform heeft daarover na de vakantie opnieuw overleg met stichting Baasis. Het gaat daarbij uiteraard over de ontwikkeling van de financiële situatie, maar ook over de personele consequenties en de eventuele gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs.

Het coördinatieplatform zal samen met de te benoemen Raad van Toezicht met name de resultaten en de liquiditeit, het vermogen, de realisatie van de taakstellingen in personeel en budgetbeheer en daarnaast de kwaliteit van het onderwijs monitoren. Op korte termijn zijn de realisatie van de taakstellingen en budgetbeheer en de liquiditeit zo belangrijk dat wij daar de komende tijd maandelijks informatie over opvragen. Baasis stelt deze informatie ook maandelijks op en deze wordt beschikbaar gesteld door het bestuur. Met name hardere en frequente informatie over de liquiditeit en de bankstanden is een maatregel die wij vinden gaan, maar die wij nodig achten om goed inzicht te blijven hebben. Ook zullen wij gezamenlijk met de gemeente Tynaarlo iedere maand een overleg hebben met de gemeentelijke controllers en met de directeur en controller van Stichting Baasis om de voortgang goed in beeld te hebben.

Zeer belangrijk zal zijn of de begroting 2013 en de jaren daarna aangeeft dat met realistische uitgangspunten geen tekorten meer plaatsvinden en dat een plan aanwezig is hoe, met behoud van kwaliteit van het onderwijs, de vermogenspositie weer hersteld wordt. Wij verwachten uiterlijk 1 december die meerjarenbegroting te hebben ontvangen.

Ondanks de slechte berichten, zijn wij blij dat er nu doorgepakt wordt en dat zaken door stichting Baasis worden aangepakt. Wij denken dat de ingezette maatregelen, die door de directeur van Stichting Baasis aan ons zijn gepresenteerd goed zijn, maar wij zullen de ontwikkelingen en de voortgang kritisch volgen. Echter, de kwaliteit van het onderwijs en het imago van de scholen en de stichting heeft invloed op de leerlingaantallen. Een slechte pers kan negatieve invloed hebben op de leerlingaantallen en daarmee ook op de exploitatie van Stichting Baasis. Het lijkt ons wenselijk dat de komende tijd alle inspanningen erop gericht zijn om de bezuinigingen te realiseren.